

Η σύνθεση των τεχνών

Σχεδόν ευθύς μόλις αρχίζουμε να ασχολούμαστε με την μεγάλη αυτή καλλιτεχνική περιπέτεια που συμβατικά ονομάζουμε «ρωσική πρωτοπορία», συνειδητοποιούμε ότι από πολύ νωρίς βρισκόμαστε ενώπιον καλλιτεχνών που δεν περιορίζονταν σε έναν καλλιτεχνικό χώρο αλλά άπλωναν τους πειραματισμούς τους και τις δραστηριότητες τους σε όλες τις τέχνες. Οι ποιητές δανείζονταν ιδιότητες που ανήκαν στο χώρο της ζωγραφικής, όπως λόγου χάρη «η υφή» (*faktura*), που είναι κάτι που γίνεται αντιληπτό με το μάτι και την αφή, άρα ανήκει στον εικαστικό χώρο, ή «η μετατόπιση» (*sdvig*), μια έννοια που άρχισε να χρησιμοποιείται στη Ρωσία από τους κριτικούς τέχνης στις αρχές του 1910 για να αποδώσει την σκόπιμη παραμόρφωση της αισθητικής ισορροπίας του πίνακα, που ήταν ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της κυβιστικής ζωγραφικής.

Ο φουτουριστής Αλεξέι Κρουτσόνιχ έγραψε τα βιβλία *Η λέξη αυτή καθεαυτή* (*Slovo kak Takovoe*), 1913, *Η Επιστήμη των Μετατοπίσεων στον ρωσικό στίχο* (*Sdvigologia Russkogo Stikha*), 1922, και *Η υφή της λέξης* (*Faktura Slova*), 1923 για να αποδείξει ότι η ζωγραφική και η ποίηση δεν είναι τέχνες διαφοροποιημένες. Ο Καζιμίρ Μαλέβιτς, η Ναταλία Γκοντσαρόβα, η Βαρβάρα Στεπάνοβα, ο Βασίλι Καντίνσκι έγραψαν ποίηση. Ο Πάβελ Φιλόνοφ ασχολήθηκε με τη λογοτεχνία. Ο Βλαντίμιρ Μαγιακόφσκι ήταν ποιητής και ζωγράφος. Το ίδιο κι η Ελένα Γκουρό, ενώ ο σύντροφος της Μιχαήλ Ματιούσιν ασχολήθηκε με την μουσική, τη ζωγραφική, το θέατρο. Οι φουτουριστές Κρουτσόνιχ και Βασίλι Καμένσκι επέκτειναν τις δραστηριότητες τους στον εικαστικό χώρο. Ο Μαγιακόφσκι, ο Ρότσενκο, η Έξτερ εργάστηκαν στον κινηματογράφο. Ο Σεργκέι Αϊζενστάιν ποτέ δεν απαρνήθηκε τον τίτλο του ζωγράφου. Ο Σολομών Νικρίτιν ήταν θεατρικός σκηνοθέτης. Αντιλαμβανόμενος τα αποτελέσματα της συνέργειας των τεχνών στη δεκαετία του 1910, ο Βασίλι Καντίνσκι έγραψε το 1920 το γνωστό δοκίμιό του με τίτλο «Η μεγάλη ουτοπία» όπου αναφέρει ότι οραματίζεται τη δημιουργική εκείνη στιγμή που όλες οι τέχνες θα γίνουν μία, την εποχή που θα υπάρχει μια απόλυτη σύνθεση των τεχνών. Υπό αυτό το πνεύμα, σύντομα αναδείχθηκαν σε βασικά συνθετικά έργα τέχνης τα βιβλία των φουτουριστών.